



REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 20. februara 2024. godine
Br. Ref.: RK 2340/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI197/23

Podnosilac

Osman Bunjaku

**Zahtev za ocenu ustavnosti Presude Vrhovnog suda [Rev. br.169/23]
od 29. maja 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Osman Bunjaku, sa mestom stanovanja u Vučitrnu, (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), kojeg zastupa Ekrem Agushi, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost Presude Vrhovnog suda Republike Kosovo [Rev. br.169/23] od 29. maja 2023. godine (u daljem tekstu: Vrhovni Sud).
3. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio dana 9. juna 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporenog akta, kojim je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njegovih prava koja su zagantovana članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6 [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o Ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članu 22. (Procesuiranje podnesaka) i članu 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) kao i pravilu 25 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník o Radu).

Postupak pred Ustavnim Sudom

6. Dana 20. septembra 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 25. septembra 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva. Istog tog dana, jedna kopija zahteva podnosioca zahteva je poslata i Vrhovnom sudu.
8. Dana 26. septembra 2023. godine, Predsednica Suda je odlukom Br. GJR.KI197/23 imenovala sudiju Envera Pecija, za sudiju izvestioca i odlukom KSH.KI197/23 imenovala je članove Veća za razmatranje, u sastavu sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban (članovi).
9. Dana 22. januara 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 20. septembra 2012. godine, Interna disciplinska komisija Policije Republike Kosovo [u daljem tekstu: Disciplinska komisija] je održala saslušanje i odlukom [178/KB/12] proglasila podnosioca zahteva odgovornim za disciplinski prekršaj iz člana 5., tačka 12 Administrativnog uputstva br. 15/200, u vezi sa članom 46. Zakona o Kosovskoj policiji. Iz tog razloga mu je i izrekla disciplinsku meru: prestanak radnog odnosa. Disciplinska komisija je obrazložila da je: prvo, podnosilac zahteva je sklopio ugovor o kupovini automobila od lica D.N u iznosu od 17.500 (sedamnaest hiljada i petsto evra). Od 2010. godine, kada su potpisali pismeni sporazum, pa do trenutka donošenja odluke, podnosilac zahteva nije ispunio svoju obavezu da isplati ceo dug prema licu D.N.; drugo, podnosilac zahteva je zaključio ugovor sa I.F. i I.M za izvođenje radova u lokalni koji pripada njegovoj supruzi. Po završetku radova, podnosilac zahteva nije izvršio finansijsku obavezu prema izvođačima u iznosu od 5000 (pet hiljada) evra; treće, podnosilac zahteva je započeo radove na jednom objektu, uprkos tome što je znao

da je predmetna imovina u imovinskom sporu. Na osnovu ovih razloga i nalaza, Disciplinska komisija je odlučila da podnosiocu zahteva izrekne ovu disciplinsku meru.

11. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Komisijom za žalbe, zbog povredi zakonskih odredbi.
12. Dana 22. novembra 2012. godine, Komisija za žalbe je u Odluci [br. 1441-3] odbila kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdila je prvostepenu odluku disciplinske komisije.
13. Dana 21. decembra 2012. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu pred Osnovnim sudom u Prištini [u daljem tekstu: Osnovni sud], protiv tuženog Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Kosovo [u daljem tekstu: MUP] u kojoj je tražio poništenje odluke Disciplinske komisije kao i novčana naknada ličnih primanja. Podnosilac zahteva je tvrdio da je prestanak radnog odnosa bio bez pravnog osnova, jer disciplinski prestup zbog kojeg je otpušten nije dokazan nikakvim dokazima.
14. Jednog neodređenog dana, osnovni sud je usvojio kao osnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva.
15. Jednog neodređenog dana, MUP je, kao tužena strana, podnelo žalbu protiv presude Osnovnog suda.
16. Dana 11. novembra 2019. godine, Apelacioni sud je u Rešenju [Ac. br.1047/16] vratio predmet na ponovno suđenje i uputio je Osnovni sud kako da deluje.
17. Dana 14. juna 2021. godine, Osnovni sud je u ponovljenom postupku u presudi [C. br. 4095/19]: (i) usvojio kao osnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva; (ii) poništio odluku Disciplinske komisije; (iii) naložio vraćanje na posao podnosioca zahteva i odlučio o novčanoj naknadi prihoda iz radnog odnosa, u iznosu od 38.513,25 (trideset osam hiljada petsto trinaest evra i dvadeset pet centi), kao i kamatu od 8 odsto, u iznosu od 12.549,77 (dvanaest hiljada petsto četrdeset devet evra, sedamdeset sedam centi). Osnovni sud je obrazložio sledeće:

„Sud ocenjuje da je na osnovu izvedenih dokaza u ovom postupku, utvrđenog činjeničnog stanja, dokazano da je tužena svojim odlukama napadnutim u ovom postupku postupila protivzakonito kada je odlučila da preko Disciplinske komisije tužiocu izrekne najtežu disciplinsku meru, i to prestanak radnog odnosa, a koju je meru tuženo preko komisije za žalbu, nakon razmatranja žalbe tužioca, ponavlja da je potvrdila i ostavila na snazi meru prekida ugovora o radu.“

„Sud je ocenio da je neplaćanje iznosa u potpunosti koji je ugovoren za kupoprodaju automobila Audi i neizmireni dug u punom iznosu na ime renoviranja lokala koji vodi njegova supruga i koji je pod upravljanjem drugog lica, ne predstavljaju povredu radne obaveze, naime u ova dva slučaja radi se o ugovornim odnosima između tužioca i trećih lica, jer nijednim dokazom nije dokazano da je delovanjem tužioca stupljeno u ugovorne odnose u svojstvu službenog lica ili je imao koristi od svog položaja i da je tužilac delovao kao fizičko lice, građanin, koji naravno svojom voljom i voljom druge strane može sklapati ugovore u svoju korist.“

„Sud ističe da u vezi sa težim povredama koje se navode zbog neizvršavanja obaveza dužnosti, odnosno zbog nepokretanja postupka za oštećenje neke imovine u Prištini, tuženo nije pružilo dovoljno dokaza o tome kolika i kakva je šteta počinjena na imovini, dok je punomoćnik okrivljenog tokom ročišta izjavio da

nema drugih dokaza za prilaganje i da su svi dokazi dostavljeni sudu. Dakle, i ne može da zaključi u vezi sa istim i smatra da tuženo nije dokazalo da su disciplinski prekršaji počinjeni od strane tužioca, kako se tvrdi, da se on ponašao na takav način da je bacio lošu ili sramnu senku na Kosovsku policiju za vreme obavljanja dužnosti ili van nje.“

18. Dana 5. decembra 2022. godine, Apelacioni sud je u presudi [Ac. br.8768/21]: (i) usvojio žalbu MUP-a kao tužene strane; (ii) izmenio je presudu Osnovnog suda; i (iii) odbio je tužbeni zahtev podnosioca zahteva. Apelacioni sud je obrazložio sledeće:

„U Zakonu o policiji (br. 03/L-035), koji je bio na snazi u vreme izricanja disciplinske mere, odnosno član 46 st. 1 propisano je da „Policijski službenici i civilno osoblje izvršavaju teže disciplinske prekršaje ukoliko on/ona počini, pokuša da počini, pomogne ili podstakne drugog da izvrši bilo koje od niže navedenih dela: a) teži slučajevi ponašanja koje diskredituje; b) teža neposlušnost; c) neprilično i teže otkrivanje informacija; g) korupcija...“. Isto tako, u Administrativnom uputstvu br. 15/2008-MUP, za vrste teških i lakih disciplinskih prekršaja u Policiji Kosova, i takvi prekršaji su predviđeni, gde član 5 predviđa da je „policijski službenik i/ili civilno osoblje Policije Kosova krivo za teži slučaj ponašanja koje diskredituje, ako 5.1. Ponaša se tako da baca lošu ili sramotnu senku na Kosovsku policiju tokom obavljanja dužnosti ili van nje“.

„Pošto su disciplinskim postupkom koji je sproveden u Policiji Kosova utvrđene teške povrede tužioca u vršenju radnih dužnosti i van nje, onda se u konkretnom slučaju čini da ove odredbe imaju prioritet u primeni u odnosu na druge akte kojima se reguliše radni odnos tužioca sa tuženim. Stoga, ovaj sud ocenjuje da je tužilac svojim radnjama prekršio pravila Kadrovskog kodeksa za disciplinu kao i Standarde ličnog ponašanja, Poglavlje II, član 5, tačka 12, član 8, tačka 1 Administrativnog uputstva br. 15/2008 Ministarstva unutrašnjih poslova, u vezi sa članom 46. tačka a) i d) Zakona o policiji (i kao takve tužioca čine nedostojnim položaja na kojem je bio), za šta je njemu, u skladu sa propisima koji su predviđeni ovim zakonskim odredbama izrečena disciplinska mera prestanka radnog odnosa. Dakle, Apelacioni sud ocenjuje da ne stoji obrazloženje prvostepenog suda da se u konkretnom slučaju radi o obligacionim odnosima tužioca prema trećim licima kao fizičkom licu, iz razloga što je sa sklapanjem ovih odnosa, odnosno neispunjavanjem ugovornih obaveza, bacio lošu senku na instituciju, štaviše, slučaj štete na imovini gde on nije pokrenuo predmet štete na imovini, budući da je i sam uključen kao zainteresovano lice u ovom slučaju, ne čini ga dostojnim položaja policijskog službenika i predstavlja dovoljan osnov za teški disciplinski propust, za šta je izrečena adekvatna mera“.

19. Dana 11. marta 2023. godine, podnosilac zahteva je podneo reviziju pred Vrhovnim sudom protiv presude Apelacionog suda. On je predložio da se poništi presuda Apelacionog suda i da se potvrdi presuda Osnovnog suda koja je usvojila njegov tužbeni zahtev. Prema navodima podnosioca zahteva, presuda Apelacionog suda nije obrazložena i nije analizirala sprovedene dokaze, već je samo prepisala iste. Pored toga, on je naglasio, Apelacioni sud je na pogrešan način primenio Zakon o Policiji i Administrativno uputstvo, zbog toga što njegove radnje ne predstavljaju disciplinsku povredu i ne mogu se karakterizovati kao diskreditivno ponašanje.
20. Dana 29. maja 2023. godine, Vrhovni sud je u Presudi [Rev. br.169/2023] odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva. Vrhovni sud je obrazložio sledeće:

„Vrhovni sud Kosova usvaja stav drugostepenog suda da je tužilac prekršio pravila Kadrovskog kodeksa za disciplinu kao i standarde ličnog ponašanja

Poglavlje II, član 5, tačka 12, član 8, tačka 1 Administrativnog Uputstva br. 15/2008 MUP-a, u vezi sa članom 46. tačka a) i d) Zakona o policiji, u skladu sa pravilima predviđenim ovim zakonskim odredbama, i disciplinska mera prestanka radnog odnosa izrečena mu je po sprovedenom zakonskom postupku. Povodom navoda tužioca o blagovremenosti disciplinskog postupka, Vrhovni sud Kosova je našao da ovaj navod nije bio ranije iznet do faze revizije, dok ovaj sud smatra da je neosnovana jer je pokretanje postupka izvršeno u vreme podnošenja prijave -žalbe trećih lica i istrage sprovedene u skladu sa standardnim procedurama.“

„Vrhovni sud Kosova odbacuje kao neosnovane navode u reviziji koji se tiču činjenice da je drugostepeni sud bio dužan da dokaže da li je tužilac počinio delo koje mu se stavlja na teret i da li je prekršio etički kodeks ili je počinio radnju koja šteti ugledu tuženog, iz razloga što sud nije u potpunosti nadležan kada je u pitanju disciplinski postupak protiv zaposlenog, već samo ocenjuje da li je postupak sproveden u skladu sa zakonom i internim aktima poslodavca, uključujući i to da li je poslodavac zakonski dokazao da je zaposleni učinio prekršaj ili ne. Sud ne može preuzeti ulogu disciplinskog organa i ne može da utvrdi da li postoji povreda radnih obaveza, da li su u konkretnom slučaju izrečene adekvatne mere povodom povrede. Ovo je isključivo obaveza poslodavca, a njegova je obaveza da to dokaže u zakonom uređenom postupku i u predviđenom vremenskom roku.“

Navodi podnosioca zahteva

21. Podnosilac zahteva tvrdi da su redovni sudovi povredili njegovo ustavno pravo koje je zagarantovano članom 31 Ustava, u vezi sa članom 6 EKLJP-a.

(ii) pogrešno tumačenje zakona

22. Podnosilac zahteva naglašava da: *“Drugostepeni sud je u ovoj pravnoj situaciji pogrešno primenio odredbe članova 45 i 46 tačka a) Zakona br. 03/L-035 o Policiji, jer u radnjama tužioca koje su detaljno opisane u izreci osporene odluke unutrašnje disciplinske komisije tuženog ne predstavljaju teške disciplinske povrede kako je to pogrešno drugostepeni sud ocenio [...]”*

23. Podnosilac zahteva ističe da: *„Tužilac nije počinio ozbiljno diskreditaciono ponašanje, kako drugostepeni sud pogrešno ocenjuje i u ovom slučaju pogrešno primenjuje administrativno uputstvo br. 15/2008. Disciplinski prekršaji za koje je tužilac oglašen krivim od strane disciplinske komisije tuženog, a koji su utvrđeni uputstvom člana 5 stav 12, ni na koji način ne predstavljaju takvo ponašanje koje će baciti lošu ili sramnu senku na Policiju Kosova. Tužilac nije preduzeo ništa u vreme i na način opisan u izreci osporenog rešenja u vršenju svoje dužnosti lošim ponašanjem ili sramnim radnjama koje bi uticale na autoritet Kosovske policije.“*

(i) neobrazložena sudska odluka

24. Podnosilac zahteva tvrdi da: *„osporena presuda ne sadrži razloge u vezi sa odlučujućim činjenicama, a razlozi koji su tu predstavljeni su u suprotnosti sa stvarnim sadržajem pregledanih dokumenata, iz razloga što veće drugostepenog suda u obrazloženju svoje presude u vezi sa prigovorom koji je podnet o zastarelosti disciplinskog postupka nije uopšte predstavilo razloge iako iz sprovedenih dokaza proizilazi da je disciplinski postupak protiv tužioca zastareo jer disciplinska komisija nije sprovela disciplinski postupak unutar zakonskog subjektivnog vremenskog roka od 6 meseci od dana kada je tuženo znalo za vreme izvršenja i počinio navodnih disciplinskih povreda i objektivnog roka od 1 godine od dana kada su disciplinske povrede počinjene.“*

25. Podnosilac zahteva ističe da: „nedostatak iznetih razloga u vezi sa odlučnim činjenicama i protivrečnost razloga iznetih u obrazloženju drugostepenog suda sa sadržinom ispitanih dokaza postoji i zbog činjenice da je drugostepeni sud sa sadržinom dokaza koji su sprovedeni i zbog činjenice da je drugostepeni sud samo opisao tok postupka u vezi sa ispitanim dokazima, ali u obrazloženju pobijane presude nije izvršio logičku analizu između istinitog sadržaja ispitanih dokaza i šta je naglašeno u obrazloženju presude, a ovaj nedostatak predstavlja povredu ustavnog načela zabrane proizvoljnosti u odlučivanju jer obrazloženje dato u presudi drugostepenog suda ne sadrži dokazane činjenice, pravno odredbe i logički silogizam između sadržaja i iznetih razloga.“

Relevantne Ustavni i Zakonske odredbe

Ustav Republike Kosova

Član 31

[pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.
 2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
 3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.
 4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.
 5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.
- [...]

Evropska Konvencija o Ljudskim pravima

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.
- [...]

ZAKON BR. 03/L-035 O POLICIJI

Član 46

Teži disciplinske prekršaji

Policijski službenici i civilno osoblje izvršavaju teže disciplinske prekršaje ukoliko on/ona počini, pokuša da počini, pomogne ili podstakne drugog da izvrši bilo koje od niže navedenih dela:

- a) teži slučajevi ponašanja koje diskredituje;
- b) teža neposlušnost;
- c) neprilično i teže otkrivanje informacija;
- d) korupcija;
- e) teži slučaj prekoračivanja ovlašćenja;
- f) neprilično korišćenje oružja;
- g) suvišna upotreba sile;
- h) teže oštećivanje policijske imovine;
- i) upotreba alkohola ili drugih toksičnih supstanci;
- j) seksualno uznemiravanje tokom službe;
- k) Radnje i zloupotreba na osnovu starosti, pola, vere i etničke pripadnosti
- l) zloupotreba i seksualno uznemiravanje lica i;
- m) krivična delatnost.

Član 48

Mere za teže disciplinske prekršaje

Policijski službenik ili civilno osoblje Policije koje je počinilo teži disciplinski prekršaj podložan je jednoj od sledećih disciplinskih mera:

- a) prekid radnog odnosa;
- b) smanjivanje čina;
- c) uklanjanje sa komandne funkcije;
- d) suspendovanje bez plate u periodu od 30 do 60 dana; i
- e) odbitak od 20 do 30 procenata bruto mesečne plate u periodu do dva meseca.

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO

BR. 15/2008-MUP

O VRSTAMA TEŽIH ILI LAKŠIH DISCIPLINSKIH PREKRŠAJA U KOSOVSKOJ POLICIJI

Član 5

Teži oblik omalovažavajućeg ponašanja

Policijac ili civilni službenik Kosovske policije odgovoran je za teži oblik omalovažavajućeg ponašanja ukoliko:

[...]

5.12. Ponaša se na takav način kojim iznosi loš glas ili baca senku na Kosovsku policiju tokom obavljanja dužnosti ili izvan nje;

[...]

Ocena prihvatljivosti zahteva

- 26. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove o prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.
- 27. U tom smislu, Sud se prvenstveno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, u vezi sa stavom 4 člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuju:

Član 113

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

Član 21
[Opšta načela]

[...]

4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.

28. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su dalje precizirani u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48 i 49 Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”

29. U vezi sa ispunjenjem gore navedenih kriterijuma, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, u smislu člana 113.7 Ustava; on osporava ustavnost nekog akta jednog javnog organa, odnosno Presudu Vrhovnog suda [Rev. br.169/23] od 29. maja 2023. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu bila dostupna, u smislu člana 113.7 Ustava i člana 47.2 Zakona; jasno je objasnio za koja prava zagarantovana Ustavom on smatra da su mu povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48 Zakona; i podneo je zahtev unutar zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, kako je to propisano u članu 49 Zakona.
30. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su propisani u pravilu 34 [Kriterijum o prihvatljivosti], odnosno u stavu (2) Pravila 39 Poslovnika o Radu, koje propisuje da:

Pravilo 39
[Kriterijum o prihvatljivosti]

(2) “Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju.”

[...]

31. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i sudske prakse Suda, jedan zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao “očigledno neosnovan” u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih “očigledno neosnovanim navodima”. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi “četvrtog stepena”; (ii) navodi koje karakteriše “jasno ili očigledno odsustvo povrede”; (iii)

“nepotkrepljeni ili neobrazloženi” navodi, kada su ispunjeni jedan od dva potkriterijuma, i to: a) kada podnosilac zahteva jednostavno navede jednu ili više odredbi Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti ta povreda sasvim očigledna (vidi, u tom smislu, predmet ESLJP-a [Trofimchuk protiv Ukrajine \(odluka\) br. 4241/03](#) od 31. maja 2005. godine, vidi, takođe, [Baillard protiv Francuske \(odluka\) br. 6032/04](#) od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi slučaj Suda [KI166/20](#), podnosilac *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 42), i na kraju, (iv) “konfuzni i nejasni” navodi (vidi predmete ESLJP-a, [Kemmachev protiv Francuske, predstavka br. 17621/91](#), kategorija (i), [Juta Mentzen protiv Litvanije, predstavka br. 71074/01](#), kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine, predstavka br. 4241/03](#), kategorija (iii)).

32. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da Apelacioni sud i Vrhovni sud nisu obrazložili svoje sudske odluke i primenili su na pogrešan način zakon. Samim tim, povredili su njegovo ustavno pravo koje je zagarantovano u članu 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a.

Što se tiče navoda o povredi člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a.

(i) u vezi sa pogrešnim tumačenjem i pogrešnom primenom zakona

33. Podnosilac zahteva navodi da odluka disciplinske Komisije o prekidu radnog odnosa nije bila zasnovana na zakonskim odredbama a ni na sprovedenim dokazima. On naglašava da njegove radnje nisu sadržale disciplinske povrede i nisu bile omalovažavajuće ponašanje, što bi moglo da utiče na ugled Policije Kosova. Prema njegovim navodima, Apelacioni sud i Vrhovni sud su na pogrešan način primenili i protumačili odredbe Zakona o Policiji i Administrativnog uputstva.
34. Sud ponavlja da nije njegova dužnost da se bavi greškama u činjenicama i pravu koje su načinili redovni sudovi. U nadležnosti redovnih sudova je da primenjuju i tumače materijalno pravo. Sud može da interveniše samo u slučajevima kada su odluke redovnih sudova donete na „proizvoljan“ način ili su „očigledno nerazumne“, čime se krše ustavna prava podnosioca zahteva (slučajevi suda, [KI70/11](#), podnosilac zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima*, Rešenje o neprihvatljivosti od 12. decembra 2011. godine, stavovi 29-30; [KI06/17](#), podnosilac zahteva *L.G. i petoro drugih*, Rešenje o neprihvatljivosti od 23. oktobra 2017. godine, stav 37; [KI122/16](#), podnosilac zahteva *Riza Dembogaj*, Presuda od 30. maja 2018. godine, stav 57; [KI154/17](#) i [KI05/18](#), podnosilac zahteva *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa Ograničenom odgovornošću “BARBAS”*, Rešenje o neprihvatljivosti od 22. jula 2019. godine, stavovi 60-65; [KI70/20](#), podnosilac zahteva *Rasim Shabani* i drugi, Rešenje o neprihvatljivosti od 7. oktobra 2021. godine, stavovi 69-74).
35. Sud naglašava da nije „četvrti stepen“ pravosudnog sistema i da ne može da ocenjuje nalaze redovnih sudova, osim kada oni mogu biti proizvoljni ili očigledno nerazumni. Dužnost Suda je da oceni da li je sudski postupak vođen protiv podnosioca zahteva bio pravičan i da nije bilo nekih proceduralnih nedostataka. (vidi slučaj ESLJP-a, [Tommaso protiv Italije](#), br. 43395/09, presuda od 23. februara 2017. godine, stavovi 170-171).

36. Sud naglašava da postoji neki nesporazum kod podnosiocima zahteva u pogledu nadležnosti Suda. Sud ne može zameniti redovne sudove. Njegova uloga je samo da obezbedi da odluke redovnih sudova nisu povredile ustavna prava podnosioca zahteva. Sud nije dužan da ocenjuje činjenice o kojima su redovni sudovi doneli odluku. Ako bi to uradio, Sud bi prekoračio granice svoje nadležnosti. (slučaj ESLJP-a, [*Garcia Ruiz protiv Španije*](#), br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine; stav 28).
37. Sud primećuje da je u ovom slučaju podnosilac predstavke služio na poziciji vodnika u Kosovskoj policiji. Disciplinska komisija pri Kosovskoj policiji je 2012. godine odlučila da mu raskine radni odnos. Disciplinska komisija je utvrdila da su tri radnje podnosioca zahteva bile u suprotnosti sa zakonima na snazi, Zakonom o policiji br. 03/L-035 i administrativnim uputstvom MUP-a br.15/2008. Prema navodima Disciplinske komisije, podnosilac zahteva je u dva slučaja, mimo službene dužnosti, stupio u obavezujuće odnose sa trećim licima, a nije ispunjavao finansijske obaveze koje je preuzeo. U drugom slučaju, tokom obavljanja službenih dužnosti, podnosilac zahteva nije pokrenuo istragu bez konsultacija sa javnim tužiocem i policijskim istražiteljima. To je predstavljalo diskreditujuće radnje koje su bacile lošu ili sramnu senku na Kosovsku policiju.
38. Podnosilac zahteva nije negirao činjenicu da je u dva slučaja stupio u obligacione odnose sa trećim licima, mimo svojih službenih dužnosti, i da nije ispunjavao svoje finansijske obaveze. Međutim, prema njegovim rečima, ovi postupci ne predstavljaju ozbiljne disciplinske prekršaje i ne mogu se smatrati diskreditantima koji bi mogli baciti lošu senku na Kosovsku policiju.
39. Odluku Disciplinske komisije ukinuo je Osnovni sud, koji je, po tužbenom zahtevu podnosioca zahteva, odlučio da je prestanak radnog odnosa nezakonit. Osnovni sud je obrazložio da je podnosilac zahteva stupio u obaveze sa trećim licima van službenog rada i da nije imao koristi od svog položaja. Bio je slobodan kao privatno lice da sklapa ugovore sa trećim licima po njihovoj volji. Povodom trećeg krivičnog dela počinjenog na službenoj dužnosti, Osnovni sud je obrazložio da nema dovoljno dokaza za njegovu krivicu.
40. Prvo Apelacioni sud, a potom i Vrhovni sud, izneli su stavove koji su bili suprotni stavovima Osnovnog suda. Apelacioni sud je obrazložio da su ga postupci podnosioca zahteva učinili nedostojnim da obavlja funkciju u Kosovskoj policiji jer su bacili lošu senku na tu instituciju. S druge strane, Vrhovni sud je smatrao da je u nadležnosti poslodavca da odluči da li su postupci podnosioca zahteva bili u suprotnosti sa radnom etikom i da li su naštetili ugledu poslodavca. Vrhovni sud je naveo da je važna činjenica da je postupak vođen protiv podnosioca zahteva bio u skladu sa zakonom i internim aktima poslodavca. Obe ove više instance su se oslonile na član 46. Zakona o policiji, i na član 5.12. Administrativnog uputstva, kojim je utvrđeno da je teško diskreditivno ponašanje koje baca lošu ili sramnu senku na Policiju Kosova teški disciplinski prekršaj i jedna od disciplinskih mera za ove prekršaje je prestanak radnog odnosa.
41. Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva imao priliku da iznese sve svoje argumente i tvrdnje tokom postupka pred disciplinskom komisijom i redovnim sudovima. Sud ne može suditi o činjenicama i dokazima koji su sprovedeni pred Disciplinskom komisijom i pred redovnim sudovima. U njihovoj je nadležnost da ocenjuju činjenice i dokaze i da tumače zakon. Sud nije četvrta stepen i ne može zameniti njihove nalaze osim ako nisu proizvoljni i očigledno nerazumni.
42. Sud ocenjuje da je glavno pitanje u ovom slučaju bilo da li su postupci podnosioca zahteva predstavljali stepen radnje i da li su bacili lošu senku na instituciju. Sud ističe

da poslodavac ima ovlaštenje da proceni postupanje svojih zaposlenih, da li može i u kojoj meri da naruši ugled i nanese štetu njegovom ugledu. Poslodavac je u mogućnosti da bolje utvrdi šta smatra pogrdnim ili nedoličnim ponašanjem svojih zaposlenih i koji postupci mogu baciti lošu senku na instituciju.

43. Naročito kada se radi o važnim institucijama kao što je policija, očuvanje ugleda je veoma važno za održavanje ili povećanje poverenja javnosti u njen rad. Radnje i ponašanja policijskih službenika moraju održavati kredibilitet institucije i biti u skladu sa etičkim kodeksom. Policajci koji tamo služe moraju biti svesni odgovornosti koju snose i moraju razumeti da njihovi postupci čak i van službenog radnog vremena utiču na način kako drugi vide rad Državne policije.
44. Sud ocenjuje da je i disciplinski i sudski postupak protiv podnosioca zahteva bio pravičan i da se ne može ukazati na nedostatak koji bi mogao da povredi ustavna prava podnosioca zahteva na redovan sudski postupak.
45. Sud utvđuje da navodi o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, koji se odnose na pogrešno tumačenje i pogrešnu primenu zakona, su navodi „četurtoq stepena“, te iste treba odbiti kao neosnovane.

(ii) u vezi sa neobrazloženom sudskom odlukom

46. Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da ni Apelacioni sud ni Vrhovni sud nisu dovoljno obrazložili svoje sudske odluke, kada su odbili njegov tužbeni zahtev i kada su potvrdili odluku Disciplinske komisije u vezi sa prekidom radnog odnosa.
47. Sud podseća da su sudovi obavezni da predstave dovoljno obrazloženja o njihovim odlukama. Jedna obrazložena odluka pokazuje da je slučaj podnosioca zaista razmotren (slučaj ESLJP-a, [H. Protiv Belgije](#), br. 8950/80, Presuda od 30. novembra 1987. godine, stav 53). Iako sudovi imaju određenu slobodu ocenjivanja u pogledu izbora argumenata i odluke o prihvatljivosti dokaza, oni su takođe dužni da svoje postupke i odluke obrazlože (slučaj ESLJP-a, [Suomine protiv Finske](#), br. 37801/97, Presuda od 24. jula 2003. godine, stav 36; [Carmel Saliba protiv Malte](#), br. 24221/13, Presuda od 24. aprila 2017. godine, stav 73).
48. Sud ponavlja da redovni sudovi imaju obavezu da ispituju glavne argumente stranaka i da sa posebnom pažnjom tretiraju zahteve u vezi sa pravima i slobodama koje su zagarantovane Ustavom i EKLJP-om (slučajevi ESLJP-a, [Buzescu protiv Rumunije](#), br. 61302/00, Presuda od 24. avgusta 2015. godine, stav 67; [Wagner i JMWL protiv Luksemburga](#), br. 76240/02, Presuda od 28. juna 2007. godine, stav 96; slučaj Suda, [KI82/22](#), podnosilac zahteva Valon Loxhaj, Presuda od 7. juna 2023. godine, stavovi 65-76). U principu, Apelacioni sud može jednostavno prihvatiti obrazloženje nižeg suda. Međutim, čak i kada ponavlja ili uključuje obrazloženje nižeg suda, Apelacioni sud mora da se pozabavi glavnim pitanjima koja su pokrenule stranke, a ne samo da ponavlja obrazloženje nižeg suda bez pokušaja da uradi nešto više. Na ovaj način je ispunjen cilj da postupak bude pravičan, posebno u slučajevima kada stranke nisu imale mogućnost da usmeno iznesu svoje argumente. (slučaj ESLJP-a, [Helle protiv Finske](#), br. 157/1996/776/977, presuda od 19. decembra 1997. godine, stav 60).
49. Sud naglašava da je u konkretnom slučaju Disciplinska komisija odlučila da raskine radni odnos podnosiocu zahteva jer su njegove radnje bile diskreditantne i bacile su lošu i sramnu senku na Kosovsku policiju. Disciplinska komisija se oslonila na član 46. Zakona o policiji i na član 5.12. Administrativnog uputstva. Članom 46. Zakona o policiji je utvrđeno da policijski službenici čine teški disciplinski prestup ako, između ostalog, počine ili pokušaju da počine teško diskreditivno ponašanje. U međuvremenu, član 5.12

Administrativnog uputstva definiše veliki broj radnji koje se smatraju ozbiljnim diskreditujućim ponašanjem. Ovo uključuje ponašanja koja bacaju lošu ili sramotnu senku na Kosovsku policiju, tokom obavljanja službene dužnosti ili van nje.

50. Apelacioni i Vrhovni sud su se pozvali na ove gore navedene zakonske odredbe kada su odlučivali o zakonitosti odluke Disciplinske komisije o udaljavanju sa posla podnosioca zahteva. Apelacioni sud je obrazložio da su postupci podnosioca zahteva predstavljali diskreditivno ponašanje i da su činili podnosioca zahteva nedostojnim da obavlja funkciju. Vrhovni sud je obrazložio da je poslodavac imao ovlašćenje da odlučuje o radnjama kojima se krši etički kodeks, uvek po postupku koji je utvrđen zakonom i internim aktima.
51. Sud ocenjuje da su redovni sudovi i disciplinska komisija dali dovoljno zakonskih razloga za svoje odluke, kao i da su se bavili glavnim pitanjima u ovom sudskom postupku.
52. Sud utvđuje da navodi o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, koji se odnose na neobrazloženu sudsku odluku, su navodi koje karakteriše „jasno ili očigledno odsustvo povrede”, te iste treba odbiti kao neosnovane.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20 i 47 Zakona i u skladu sa pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika o Radu, dana 22. januara 2024, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama i u skladu sa članom 20.4 Zakona objavi isto u Službenom listu;
- III. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Enver Peci



Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

